

3. DISSERTATIO HISTORICA *1042*

QVA *33*

DE SILVERIO

ET

VIGILIO PP. MM. *1739*
266

ET POTISSIMUM

ILLIVS IN HVNC LATO ANATHEMATE
NARRATIONES QVASDAM BARONII

^{Oder}
Von denen Päbsten Silverio und
Vigilio, insonderheit von jenes Bann-Fluch
wider diesen.

IN ACADEMIA VVITTEBERGENSI

DIE

SEPTEMBRIS A. G. R. M D CC XXXIX

H. L. Q. C.

EXAMINANDAS PROPONVNT

M. GOTTLIEB VVERNSDORFFIVS

VVITTEBERGENSIS

ET

IOANNES GVILIELMVS BORSAM

SERVESTA ANHALT.

WITTEBERGAE

IN OFFICINA TZSCHIEDRICHIANA EXCVSA.

1044.

DIE SEIFFERT
 VIGILIO PP MM
 HELIUS IN BANC LIT
 NARRA TONES GAZZAL RARON
 SEIT 1711
 M. GOTTLIB V. F. B. S. O. R. T. V.

ni
 ri
 do
 ep
 co
 co
 gu
 ca
 m

 pr
 an
 pe
 lif
 ter
 3)
 ge

Eminem sane, leuiter duntaxat historiae ecclesiasticae notitia tinctum, fugere potest, quam saepe, quam misere, quam turpiter iudicio pariter ac fide lapsus sit celeberrimus ille annalium conditor, CAESAR BARONIVS. Namque cum omnia solum ad dignitatem aulae Romanae reuocaret, interdum etiam nimis credulus, nullo auctorum habito delectu, libris fraude suppositis fidem adhiberet, ac simul in causis coniecturalibus ingenio, parum felici, nimium indulgeret; fieri non poterat, quin historiarum veritatem, saepissime labefactatam, misere corrumperet. Cuius quidem rei illud documentum damus, quod, in vitis pontificum, *Siluerii ac Vigilii*, exponendis, epistolarum quarundam, a Pseudisidoro confictarum, temere secutus fidem, commentus est concilium a Siluerio habitum, in eoque sententiam execrationis contra Vigilium pronunciatam. Qua de re, quantum propter paginarum angustiam, legibus nostris constitutam, licebit, disserere instituemus, si antea pauca de rebus a Siluerio Vigilioque gestis breuiter praefati fuerimus, ut ex his melius, quae postea dicentur, et intelligi possint et diiudicari.

§. I. SILVERIVS, ortu Romanus, post Agaperi mortem, fauore inprimis Theodahati, Gothorum regis, multo aere corrupti, 1) mense Iunio anni 536 2) Romanus episcopus eligebatur. Iis temporibus Iustinianus imperator bellum, aduersus Gothos in Italia susceptum, per legatos, maxime Belisarium administrabat, qui, pacata utraque Sicilia, Romam cum exercitu petens, eam statim a senatu, ciuibusque Romanis, oratione Siluerii permotis, 3) in deditionem accepit, mense decembri eiusdem anni. Paulo post Viti- ges, Theodahato interemto, rerum Gothicarum potitus, spe urbis recuperanda

A 2

- 1) ANASTASIVS *Biblioth. in vitis Pontificum* §. 59, in *scriptoribus Italicis Muratorii Tomo III.* p. 129 hoc affirmat, sed negat BARONIVS *annalium* anno 536. §. 123. p. 352. et NATALIS ALEXANDER *historiae eccles. Sec VI cap. 2. art. 8. p. 377*, qui merito id propter vapulant IAC. BASNAGIO *hisor. eccles. Tom. I. livre VII ch. VIII* §. 8. p. 384. etc.
- 2) Ex sententia VICTORIS TVNVNENSIS contigit hoc anno imperii Iustiniani XV, Basilio Cos, quod multo secus est, ut ostendit PAGI *criticae Baronianae Tom. II* p. 559 §. 16, ex MARCELLINI COMITIS *chronico*, qui indictionem XIV post consulationem Belisarii ponit, i. e. anno Christi DXXXVI.
- 3) Teste PROCOPIO *belli Gothici lib. I, c. 14* et EVAGRIO *hisor. eccles. lib. IV, c. 19.*

dae Belisarium obsedit, diuque tenuit obsessum. 4) Quae dum in Italia geruntur, Theodora Augusta, Eutyichianorum partibus dedita, 5) Belisario in mandatis dat, ut Siluerium nomine suo obrestaretur, velit Anthirium nouae Romae antistitem, sed propter Eutyichianas opiniones et ambitus crimen ab Agapeto, Siluerii decessore, olim sede sua deiectum, in communionem sacrorum recipere, ac sedi restituere Constantinopolitanae. 6) Cum vero Siluerius id se facturum negasset, Theodora eius amouendi consilium cum Vigilio coepit. Hic enim ecclesiae Romanae diaconus, eiusdemque legatus, apud imperatorem Cpoli tum morabatur, et iam dudum episcopalis dignitatis cupiditate trahebatur. 7) Huic igitur regina Romanum episcopatum cum magno auri pondere pollicetur, ea lege atque omine, ut Papa factus, Anthimum ceterosque Eutyichianos, ab orthodoxis dudum notatos, resaceret, et orthodoxos declararet, synodumque Chalcedonensem, (ac simul, si credimus Victorio, tria capitula,) damnaret. 8) Vigilius lubens accipit conditionem, fideque sua et chirographo dato, se ita facturum, pollicetur. Igitur spei plenus, cum

-
- 4) MARCELLINVS *indict. XV, iterum post Consulatum Belisarii*, ANASTASIVS *supra p. 129*, PROCOPIVS *supra*, PAVLVS DIACONVS *historiae miscellae libro XVI, in Muratorio Tom I p. 106.* et IORNANDES *historiae Gothicae in Muratorio cap. LX p. 221, et in libro de regnorum successione ibidem p. 241 alii.*
- 5) Theodoram Eutyichianis studuisse nemo temere negauerit, qui ANASTASIVM, PROCOPIVM in *ἀνευδότοισι*, LIBERATVM DIAC. VICTOREM, aliosque euoluerit, negat tamen illustri IO. PETR. DE LVDEVVIG *in Vita Iustiniani Cap. VIII §. 11. p. 162*, immoderatus laudum Theodoraе praeco. Is enim Agapetum grauissime accusat, quod Cpoli arroganter egerit, atque id unice voluerit, ut omnes Graeci in credendo a iudicio suo penderent, quod iniuste condemnauerit Anthimum, si non profus Chalcedonensem, tamen ab illis formulis non alienum profus. Theodoram, pergit, nunquam coniectam fuisse aut Nestorianismi aut Eutyichianismi, sed fuisse potius irenicam, tolerasse dissidentes, ac maluisse pacem et tolerantiam, quam cruciatus et martyria, a quibus Iustinianum, ab clericis impulsam, retinuerit omni studio. Illud scilicet eam noluisse, ut imperaretur conscientis, quod tamen voluerint conciliares, i. e. sequaces formulae Chalcedonensis, praesertim cum dissensus esset in formularia Theologiae Christi naturis distinguendis et explicandis, ubi etiam Christi cultoribus piissimis et integerrimis, inter tot salebras verborum ac sensuum aliquid accedere possit humani. Haecenus auocatus Theodoraе.
- 6) Ita tradit ANASTASIVS *supra p. 130.* et LIBERATVS *in breuiario cap. XXII in Labbei conciliarum Tom. V. p. 775.*
- 7) ANASTASIVS *s. 56. p. 127.* et PSEVDOSILVERIVS *in Epistola ad Vigilium.*
- 8) ANASTASIVS *p. 130.* et VICTOR *in Chronico et LIBERATVS supra p. 775.*

cum litteris, ab Augusta ad Belisarium datis, in Italiam transmittit. Quo cum venit, litteras tradit, eique simul 2000 aureorum dono offert, siquidem is efficeret, ut pulso Siluerio, ipse crearetur episcopus. In epistola vero regina scripserat in hanc sententiam, ut Siluerium, siue iusta de causa, siue propter fictum crimen ab episcopatu remoueret, atque in exilium mitteret, in eius autem locum surrogari curaret Vigilium. 9) Idem etiam ad Antoniam Belisarii coniugem, sibi admodum familiarem, regina scripserat. Haec igitur non solum statim prodicionis crimen aduersus Siluerium fingit, sed testes falsos subornat, qui epistolam nomine Siluerii ad Vitigem scriptam, quasique interceptam producerent, qua inuitaretur, ut Romam ad portam Asinariam accederet, eamque ab Siluerio aperiendam occuparet. 10) Quo facto episcopus apud Belisarium accusatur: qui, quamuis testibus illis non credidit, (si Anastasio et Paulo diaconum fidem habemus) iussu tamen Augustae satisfaciendum esse putauit. Itaque reo; ad causam apud se dicendam accessit, prodicionem exprobat, ornatuque sacerdotali confestim exutum, Pataram, quae Lyciae urbs est, in exilium deportari iubet. Altera continuo die ordini sacerdotum Romanorum significat, Siluerium, propter maiestatem laesam, honore priuatum esse, adeoque alium episcopum eligendum, sed rationem Vigilii habendam.

A 3

§. II.

9) ANASTASIVS et PAVLVS DIACONVS *supra* p. 107.

10) Sic rem commemorat ANASTASIVS et LIBERATVS, ut Siluerius insons fuisse credi possit. Contrario alii eum ab omni suspitione prodicionis non plane liberum pronuntiant. Certe MARCELLINVS, *Vitiges*, inquit, *tyrannus exercitu aggregato Romam obsidet, cui tunc fauentem papam Siluerium Belisarius ab episcopatu summouit, eiusque loco Vigilium diaconum ordinauit. Consentit PROCOPIVS, scriptor illis temporibus aequalis de B. Gothico lib. I. c. 25. Ἰποψίας δὲ ἐς Σιλβέριον τῆς πόλεως ἀρχιερέα γεγεννημένης, ὡς δὴ προδοσίαν ἐς Γότθους πρέσσειν, αὐτὸν μὲν ἐς τὴν Ἑλλάδα ἐπέμψεν ἀντίκα. Ἔτερον δὲ ἀρχιερέα ὀλίγω ὕστερον, Βιγίλιον ὀνομα, κατέστησατο.* Suspicionis fundamentum non deerat, cum Siluerius ope Gothorum ad eam dignitatem prouectus esset, forsam etiam, quod paterno nomine *Hormisda* prodi videtur, ex stirpe Gothica generatus. Eam tamen a se amolitus erat, cum Romanis tradendae Belisario urbis auctor fuerat. IO. EICHELIVS tamen in *praefatione ad ἀνεκδότα* § 46. et illustris LVDVVIG *supra* p. 162. et §. 96. p. 432. fidem habere malunt MARCELLINO, quam ANASTASIO, quem hic putat partium studiis fuisse corruptum. Verum ego nescio, quarumnam partium, cum is a Theodorae temporibus multum ablit. Neque enim PROCOPIVS, quem auctorem nos potissimum probare debemus, contraria ANASTASIO scribit, cum dubitanter solum dicat, *suspicionem fuisse, veram an falsam non iudicat.*

§. II. Hinc *VIGILIVS* suffragiis quorundam presbyterorum, in partēs suas tractorum, electus, sellam episcopalem occupat, mense Nouembri anni 537. 11) non tamen acturum promisso satisfacit, sed quasi dubius haerens, neque imperatori orthodoxam fidei professionem, quod moris erat, mittit, nec cum Eutychanis aperte se iungit. Interea episcopus urbis Patarae ad imperatorem accedit, ac de iniuria praesuli Romano illata questus, poenam diuinam interminatur, ni iustitiae consulatur. Imperator vero id, se infcio, factum esse professus, 12) quippe quod solius Theodoraē artibus tribuendum erat, Siluerium in Italiam reduci iubet, ac de litteris, nomine eius scriptis, diligenter inquiri, ut si maleficii vinceretur, in alia quacunque urbe 13) episcopus fieret, iudicium vero sententiis absolutus, sedi Romanae restitueretur. Itaque Siluerius, licet stomachante Pelagio, Vigilii legato, iussu Caesaris in Italiam reuertitur. Cuius aduentu et imminenti periculi cogitatione perterrefactus, Vigilius, Belisarium orat, sibi ut hostem suum tradat, alioqui promissis stare se non posse. Accipit igitur *Siluerium*, eum *vincitum in insulas Pontias*, 14) seu ut Liberatus vult, in Palmariam mittit, additis custodibus, ubi is, haud ita multo post iniuria carceris ac tenuitate *victus mense Iunio anni 538. 15) diem obiit*. Recentiorum quidam (+) tra-

11) Ita ANTONIVS PAGI p. 560. §. 7. et p. 562. §. 6. ac FLEVRT *histoire eccl. livre XIII. ch. 57. p. 357.*

12) Haud difficulter hoc credimus Iustiniano, cum constet, Theodoram multa clam eo fuisse molitam. Eleganter id exprimit ZONARAS *Annalium Tom. II. lib. XIV.* "Ἀρξάντος δὲ Ἰβσημιανῶ, ἔν εἰς μοναρχίαν ἢ βασιλεία κατέστη, ἀλλ' εἰς διαπλῆν τὸ κράτος μεμέριστο· ἐδὲν γὰρ ἦτρον τῷ κρατῆντος, εἰ μὴ καὶ μάλλον, ἢ κοινῶς αὐτῶ τῆ βίβις δεδόνητο.

13) BARONIUS anno 537. §. 13. p. 404. quidem putat, eum ipsius Romanae sedis episcopum permanere, sed in alia urbe viuere debuisse ex decreto imperatoris, sed LIBERATI verba aliter se habent, unde recte DV PIN *Bibliothèque des auteurs eccl. Tom. V. p. 69.* et FLEVRT *supra p. 357: dans quelque autre ville.*

14) Insulae Romae urbi finitimae, colonia olim Romanorum, et exilio illustrium nobilitatae, utpote Neronis Germanici, fororum Caii Caesaris, Flauiae Domitillae, aliorumque. Vid. CLVVERII *Italia antiqua* lib. IV. c. 7. p. 1015. ALBERTVS autem Stadenfis in *Chronico* inepte nominat Pontum; cum monachus ille forsitan memoriam Ouidii libentius celebrauerit, quam S. Siluerii.

15) Morti huius papae BARONIUS et NAT. ALEXANDER p. 377. assignant annum 540. rectius vero accuratissimus temporum ratiocinator PAGI *supra p. 568. §. 3.* et FLEVRT *supra* annum 538. et mensem Iunium.

(+) BVCELINVS in *Menologio Bened. die XII. Cal. Iun. p. 440.* et item in *Sacrario Benedicte. P. I. pag. anno 540.* Videatur EGGSIVS in *Pontificio docto p. 97.*

tradunt, ut, priusquam pontificatum adipisceretur, discipulus fuerit S. Benedicti in monasterio Laterranensi, ita et postea in exilio Pontiano monachum egisse, a Belisario veste monachica indutum, quam ipsemet pridem expetitam lubens susceperit Cuius quidem rei fides sit penes auctorem. Vigilius autem viuo adhuc hoste, ut desiderio Augustae suisque promissis satisfaceret, epistolam ad Theodosium, Anthimum, Severum aliosque haereticos mittit, qua eandem cum ipsis fidem se amplecti declarat, sed simul petit, ut hanc epistolam celarent. Non tamen prohibere potuit, quo minus eandem Liberatus 16) et Victor 17) libris suis infererent. Utur enim Baronius 18) eiusque psittacus Binius 19) eam falso suppositam esse opinentur, eruditiores tamen 20) quin germana sit, dubitandum non esse ducunt. Per mortem postea Siluerii periculo liberatus, parum Theodora aut amicitiam curauit aut iram, sed anno 540. epistolam ad Iustinianum, aliamque ad Mennam Cpolitanum dedit, qua fidem orthodoxam professus, omnes haereticos exsecratus est. Sequentibus temporibus mox ad auram aulae se composuit totum, mox vero in rebus fidei suam opinionem secutus, illam nihili fecit, ita, ut eius vita fuisse videatur continens series inconstantis leuitatis. Quae vero posthac gessit, ad propositum nostrum parum faciunt, quare iis commemorandis superfedemus.

§. III. Non tamen hoc loco praetereundum est Baronii, peringeniosi hominis commentum, 21) Hic enim cum sectatoribus suis 22) narrat, Vigilium post mortem demum Siluerii, noua accedente sacerdotum electione, legitimum episcopum factum esse, et continuo mores ac vitam in melius mutasse, ita ut *qui antea ad malum vigilarat, nunc ceperit pro uniuerso grege agere vigil excubias*. Atque hoc ioculari plane probandi modo ex verbis Anastasii: *et cessauit episcopatus eius dies quinque*, cum aliis destitueretur argumentis, cogere tentat. Scilicet cum episcopatus Siluerii, post eius mortem, dies V. cessauerit, nulla, ait, alia ratione id posse intelligi, quam ut Vigilium, de morte illius et miraculis ad monumentum eius contingentibus, certior factus, conscientia maleficiorum suorum stimulatus, ac metu execrationis, aduer-

16) Breuiarii p. 776. 17) *Ad annum II. post consul. Basilii*. 18) *Anno 537. §. 15. p. 405.*
 19) *Notis ad Liberatum* p. 779. 20) ANTONIVS PAGO §. 7. p. 562. BELLARMINVS *lib. IV. de Pontifice Rom.* Cap. 10. §. 20. NAT. ALEXANDER *Sec. V. c. 3. §. 8.* p. 98. et BASNAGE supra p. 386. qui argumentis Baronii satis occurrunt. 21) *Anno 540. §. 4. p. 438.* 22) MAIMBOVRG *dans le traité historique de l'Eglise de Rome* ch. VII. p. 64. BINIVS *Tom. V. Concil. p. 289.* EGGS supra p. 98.

aduersus se ab Siluerio pronuntiatæ, exanimatus, iam sponte se pontificatu, hucdum iniuste occupato, abdicarit, et post V. dies rursus a sacerdotibus electoribus, more institutoque maiorum, ad pristinam dignitatem legitime euectus fuerit. Verbose hic exponit, quæ Vigilius mente secum reputauerit, quomodo de throno papali descenderit, ut *id non fecerit ex animo, sed tanquam repræsentaturus in scena comoediam, ut quoquo modo de sua electione cleri Romani consensum eliceret, quem se adepturum, Belisarii potentia nixus confidebat.* Refert denique 23) qua ratione ceperint cardinales in conclaui consilium de nouo episcopo creando, quomodo inter eos, ultro citroque disputatum fuerit, usque dum Vigilius IV. Kal Iunii diuinitus inspirato consilio electus sit. Plane tum in conclaui ipsam Baronium præsentem fuisse putes, et suffragio suo Vigilius inuuisse, adeoque una comoediam in scena repræsentasse. At enim vero, merito quaeri potest, equo tandem auctore edoctus sit Baronius, episcoporum Siluerii *post mortem eius cessasse?* Nam ex eo, quod Anastasius verba ista post mortem Siluerii iam enarratam collocat, neutiquam id colligere licet, multo minus totam narrationem et coniecturarum suarum deducere: quandoquidem idem auctor post mortem illius recitatam demum commemorat, Siluerium episcopos ac presbyteros quosdam sacris muneribus inaugurasse. Ista igitur concludendi ratione, Siluerius post mortem suam episcopos creasse dicendus foret; quod forsan ad reliqua miracula, apud eius sepulcrum facta, referendum esset. Tantum vero abest, ut historicus aliquis de hac respicientia ac voluntaria abdicatione Vigilius quicquam memorie prodiderit, ut Liberatus 24) plane diuersum affirmet, cum eum dicit, *scribentem occulte hæreticis sedentem permansisse.* Etenim, ut id faceret Vigilius, non videtur necessarium fuisse, cum ei causæ in speciem non deessent, ob quas Siluerii sacerdotium illegitimum fuisse sibi persuadere potuisset. Is enim per vim se obruferat Romanis, horumque consensus, non plene liber, sed metu videbatur extortus. Neque propter execrationem, a Siluerio sanctam, opus habuisset, ut a sacerdotibus de nouo eligeretur. Is enim a magistratu pulsus, nullam amplius habebat potestatem; munia Eumolpidarum obeundi, quæ Vigilio metuenda fuissent. Imperator enim et habuit et exercuit ius in sacra eorumque antistites: quod illo in primis facto declarauit, quo antistiti Carthaginensi priuilegia primatus, metropolitana, papalia, aliaque concessit. 25) Quod si autem Siluerii maledictio contra illum vere valuit, tum non ordinis sacerdotum renouata electio sufficit ad eum resacrandum, sed vel alius pon-

23) BARO. supra §. 7. p. 439. 24) Supra p. 776. 25) Vid. LVDVVIG supra p. 74 p. 361.

pontificis vel concilii auctoritate opus fuit. 26) Ponamus enim cum Baronio, 27) Vigilium, viuo Siluerio, non vicarium fuisse Christi, sed antichristum, non Simonem Petrum, sed magum, et idolum in templo collocatum, tum certe mirifica transsubstantiatio fingenda foret, si quidem noua electio ex mago Petrum, ex homicida prophetam, ex sterili arundine firmam stabilemque fecisset petram. Igitur, hoc proposito, facile exploditur Baronii fabula et exsibilatur non minus ab aliis, quam ab ipsis eius fidei focis. 28) Anastasius vero non loquitur de vacuitate sedis, quae post Siluerii obitum contigerit, sed quae accidit a die XVIII. Nouembr. 537, ut Pagi calculos ducit, quo is episcopatu depellebatur, ac finitur die XXII. Nouembr. quo Vigilus consecratur. Praefuit igitur Siluerius ecclesiae Romanae annum unum, quinque menses et XI. dies, facta a primo dignitatis die, ad illud usque tempus, quo eandem amisit, computatione. Quae quidem, si Baronii iudicio staremus, 29) absurde admodum fieret, cum hic eum opinetur usque ad id tempus, quo martyrium in exilio passus est, legitimum permansisse pontificem, ac pontificia semper exercuisse; tamen ita non Anastasius solum et Cedrenus, sed e recentioribus doctissimi quique numerant. 30) Baronius vero, itemque Binus, qui fide, ut est in fabulis, implicita et carbonaria illius in verba iurat, opinatur Siluerium sedisse annos quatuor et quintum inchoasse, calculos ducens ab anni 536. mense decembri, quo eum electum tradit, ad anni 540. mensem Maium, quo mortuum esse ponit: ubi tamen coecus, coecum ducem secutus, sine dubio labitur, cum eo modo tres solum anni et quinque menses computentur, (†) non quatuor, et quod excurrit, anni.

§. IV. His praefultis, atque ad declarandum historiae nexum praemissis, ipsam rem, de qua potissimum nobis proposuimus agere, aggrediamur. Baronius, eumque secuti, 31) perhibent, Siluerium in exilio suo, nens: Iu-

B
nio

26) Videatur *Ius canonicum, editionis DV PELETIER, decretorum P. II. cau/a 26. qu. 5. p. 354.* 27) Supra p. 430. §. 4. p. 439. et 440. 28) Nimirum NAT. ALEX. §. 9. p. 377. P. AGI p. 563. §. 4. DV PIN p. 69. et item a BASNAGIO ch. VIII §. 9. p. 385 qui inter alia sic iudicat: *Tout ce recit imaginaire ne peut passer, qu'à l'ombre du grand nom de Baronius, et p. 386. nominat fabulam hanc le Roman de Baronius mal concerté.* 29) Anno 540. §. 3. p. 437. 30) CEDRENVVS edit. Parisiensis regiae Tom. I. p. 371. *Ἐπίσκοπος Ἰερουσαλῆμ.* MARTINVS POLONVS, ALBERTVS STADENSIS in *Chronica*, PAGI p. 568. Nescio autem quid in mentem venerit GEORGIO SYNCELLO *Chronographiae edit. Parisiensis. p. 412.* et NICEPHORO patriarchae Cpol. in *Chronographia apud Scaligerum in thesauro temporis p. 312.* qui Siluerio XVIII annos ascribunt. (†) Tot etiam numerat GEORG. IOSEPHVS ab EGGS in *pontificio docto p. 97.* quamuis eadem initia eosdem fines imperio Siluerii ponat. 31) BARO anno 539. §. I. feqq. p. 430. SPONDANVS, MAIMBOYRG supra p. 64. BINIVS p. 290.

nio anni 539. cum episcopis quibusdam, qui ipsum salutandi causa conuenerant, concilium habuisse, in eoque Vigilium, throni sui praedatorem ac direptorem, diris deuouisse, eiusque deuotionis, quo testator esset memoria, exemplum, litterarum monumentis consignatum et a quatuor episcopis Italii subscriptum ipsi Vigilio transmississe. Isidorus etiam mercator ipsam epistolam in collectione decretalium exhibet, unde Baronius et conciliorum editores in opera sua transtulerunt. Nos uero hanc historiam, tanquam fabulam iure meritoque reiiciendam esse arbitramur, quippe quae nullo ullius historici testimonio approbari potest, sed tantum epistolis Isidori commentitiis nititur. Non sane omnes historiarum conditores, quorum multos aetas illa tulit, rem memoria dignissimam prorsus omisissent, si, quae Baronius tradit, uera essent. Epistola autem Pseudosiluerii tanti non est, ut nobis eius rei fidem facere possit. Constat enim inter omnes, integram epistolarum decretalium collectionem ab uno auctore confectam esse, qui eam, quasi ab S. Isidoro Hispalensi collectam et ab Isidoro mercatore quodam exule ex Hispania in Germaniam allatam, seculo demum octauo in apertum protulit, ut inuicissime ostendit Dauid Blondellus 32) et ipse Baronius 33) fateatur. Edita statim summo cum gaudio aulae Romanae excipiebatur, propterea quod nihil tam egregie maiestatem et *totatum* pontificis iam affectatum confirmare posse uidebatur, quam harum epistolarum auctoritas. 34) Hinc continuo inter canones ecclesiae summum locum obtinebant, et quamuis episcopi Galliani litem ideo mouerent, quod eas antiquis morum regulis contrarias esse intelligebant, vincebat tamen fortuna populi Romani, 35) ita ut in Constantiensi concilio Io. Wiclefus cum propter alia, tum maxime propter contemtionem earundem damnaretur. 36) Post tempora uero sacrorum a Luthero repurgatorum, cum mundus respicere inciperet, nemo fere amplius tam credulus ac simplex fuit, ut eis fidem haberet, 37) praeter Turrianum et Aguirrium, qui pro epistolis, male natis, ut uerbose ita infeliciter propu-

290. seq. In quorum gratiam idem asseuerarunt multi e protestantibus, ut CAEVS H. E. L. p. 335. Ante hos tamen omnes iam ALBERTVS STADENSIS ista fabula chronicon suum exornauit.

- 32) In Prolegomenis ad Pseudosidorum et Turrianum Sapulatem. 33) Annalium anno 868. §. 5. et in notis ad martyrologium Romanum IV. Aprilis. 34) Sic Mr. DE FLEVRT in dissertatione illa, plane diuina, quam Tomo XVI historiae eccl. praemissit, eruditissime probat, omnes corruptelas disciplinae et morum uetustorum ecclesiae, summamque pontificis Romani dominationem his epistolis Isidorianis referri debere acceptas. 35) Videatur BLONDELLVS supra, BALZIVS praefatione ad Regionem §. 3. FABRICIVS Biblioth. Graec. lib. VI. cap. I. p. 14. 36) Vid. GERHARDI Confessio Catholica lib. I. P. II. c. 8. p. 155. 37) FLEVRT Histor. Eccl. Tom. IX. liv. XLIV. ch. 23.

pugnant. 38) Ex hac igitur collectione etiam deprompta est epistola illa fulminatrix a Siluerio ad Vigilium data, qua Isidorus mercator, qui nihil praeter fumum vendit, Baronio imposuit. Quae cum dico, fati iam falsitatem eius probo. Sed praeter id interna quoque constructio fraudem arguit. Certe deplorata filii barbaries magis temporibus Mercatoris quam Siluerii conuenire videntur, quippe quae tam eximia et exemplaris est, ut existimem, Nicod. Frischlinum supplementa ad suam Priscianum vapulantem inde conscribere potuisse. Eadem epistola fingitur scripta esse principe Basilio, VIII. Kal. Iulii. Atqui temporibus Siluerii nullus princeps aut consul Basilius fuit, sed annus DXXXIX Apione solo Cos signatur. Unde ipse Baronius hanc falsam notam consularem iudicat esse interpolatam. Porro multis laborat mendaciis, turpiter confictis. Quid enim hoc sibi vult: *qui iam tribus iugiter emensis temporibus praefideo?* num tribus forsitan annis Siluerius fuit Papa, quem uno tantum anno fuisse ostendimus? Quam impudens est calumnia, et pontifice, falli nescio, indigna: *Vigilium cruentis humano sanguine manibus, decessoribus Siluerii pernicacia obripientem, contra iura canonica temporibus Bonifacii Papae, ipso viuente, successorem eius designari conatum fuisse, nisi ipsi amplissimi senatus obuiaffet iustitia.* Quis unquam Vigilium dixit cruentis humano sanguine manibus episcopatum ambiisse? Non tamen dubium mihi est, quin Mercator respexerit ad alia facta Vigilii crudelia, quando is *in furorem versus*, ut loquitur Anastasius 39) parum sane reuerenter pro tanti viri dignitate, *notario suo alapam dedit, qui mox ad pedes eius cadens expirauit.* Item *dedit nepotem suum Ascrio consuli filium mulieris viduae: quo casu faciente, fecit eum teneri nocte et tandiu caedi, quamdiu vitam finiret.* Sed haec ultra X annos post Siluerii obitum, firmato iam Vigilii imperio, contigerunt. Eum vero talia temporibus antecessorum Siluerii perpetrasse, cum ex silentio scriptorum refellitur, tum ex eo, quod nullus homicida, nullus miles, qui forte praelio interfuerat, saluis ecclesiae legibus, in sacerdotium allegi poterat. Deinde id quidem verum est, eum temporibus Bonifacii designatum fuisse successorem, sed ab ipso Bonifacio sciente et volente, 40) neque tamen repressus est a senatus amplissimi iustitia, sed ipse Bonifacio sponte decretum rescidit. Num igitur dixerit Siluerius, Bonifacium, in cuius pectore omne ius fasque residebat, contra iura canonica fecisse quicquam,

B 2

ac

38) TVRRIANVS *libris IV extremis aduersus Magdeburgenfes*, et CARD. AGVIRRE *in apparatu ad concilia Hispaniae Tom.I. disp. IV. p. 69. seqq.* 39) *In vita Vigilii p. 131.* 40) ANASTASIVS p. 127.

ac tali quidem in re, ab qua interrupta ac legitima tot praefalum successio pendebat? Occurrunt etiam in hac epistola phrasae plane nihil significantes, utpote: *providentia pastoralis tua execranda auspicia debebant detruncari*. Et: *tempora mea niteris inuadere*. Et item: *ego Siluerius ad omnia statuta praebens consensum subscripsi*. Quaeenam haec sunt statuta? num sacro sancta pontificis maiestas consensum tantum praebet statutis, ac veluti pedarius in alterius sententiam currit, nec potius ipsa, sua auctoritate, leges sancit, aliis approbandas? Porro quid sibi volunt tempora illa, quae Vigilius inuasit, quid auspicia detruncanda? Praeterea epistolae isti subscripserunt episcopi quatuor Campani, Terracinenfis, Fundanus, Firmanus ac Minturnensis. Verum enim uero admodum uerisimile est, hisce temporibus nullum plane episcopum Minturnensem fuisse, cum ecclesia haec bellorum iniuria funditus excisa ac desolata esset, teste Gregorio M. 41) Quamquam enim huius aetas a temporibus Siluerii 50. annis abist, non tamen interea bellum ullum eo loco gestum est, quo ciuitas ista funditus deleri potuerit. Multis etiam suspectum uidetur, quod plurimae phrasae in hac epistola occurrant ex aliis auctoribus surreptae et compilatae, speciatim ex epistola VI. Felicis III. aduersus Acacium, 42) quae ipsa sublestae fidei esse putatur. Satis haec; alia falsitatis signa omitto. Unut enim iam Gratianus eam, tanquam ab Silaerio exaratam, laudet, et testimonii instar in iure canonico usurper, 43) viri tamen eruditi ac perspicaces, rationibus multis moti, eam veluti inuenustum peccatoris istius foetum explodendam esse censent, utpote Blondellus 44), quem sequuntur Labbeus, du Pin, Pagi, Nat. Alexander, Harduinus 45), quibus tamen immerito ipsum Binium, quamuis demirans, annumerat Caeuus 46): contrarium enim satis patet, cum ex locis supra notatis, tum vel ex eo solum, quod Baronius eam epistolam non spernit.

§. V. Praeter hanc autem epistolam Isidorus etiam aliam commentus est, nomine eiusdem Siluerii ad Amatorem episcopum, quem Baronius suspicatur esse Augustodunensem, Pagi autem ostendit, tum nullum fuisse hoc nomine usum. In ea copiosius adhuc de anathemate aduersus Vigilium exponitur,

41) Lib. I Epist. VIII, quae extat apud Labbeum Tom. V. pag. 1037. Videatur NIC. COLETI Appendix seu Tomus X. Vgbelli Italiae sacrae pag. 98, et pag. 140.
42) Quae extat Tomo IV. Concil. pag. 1073. 43) Decretorum P. II. causa 23. qu. 4. num. 30. 44) In Psudisidoro Capulante p. 604. 45) LABB. Tom. V. p. 291. PIN supra p. 69. PAGI p. 566. §. 3. ALEX, Sec. VI. c. 2. p. 377. HARD. Conciliornum Tom. II. p. 1421. 46) H. B. Hist. p. 335.

nitur, commemoratur enim, quo pacto is, de sede sua detrusus, cum episcopis, quos congregare potuerit, eos, qui talia erga se egerant, anathematizauerit, in eoque concilio sanctorum patrum decreta roborans, statuerit, nec falsos, nec inimicos, aut suspectos accusatores vel testes unquam super episcopos suscipi debere. At vero tota huius epistolae structura, quamvis filo utatur aliquantisper meliore, facillime fallaciam prodit. Dicitur data esse IX. Kal. Decembr. Iustiniano quintum ac Bellisario Coss. Iustinianus autem consulatum quintum nunquam iniit, nec unquam habuit collegam Belisarium. Deinde phrasae multae ex Anastasio bibl. et Gregorio M. auctoribus multo recentioribus, subleſtae, aperte nouitatem arguunt. Vnde ipse Baronius 47), at quantus nugarum patronus! eam suppositam esse arbitratur, nullo tamen argumento fultus, quin pariter priori epistolae conueniat. Georg. Ios. ab Eggs quidem alias adhuc epistolas nomine Siluerii scriptas memorat, quae praecipuorum scriptorum calculo fictitiae reputentur. Sed ubinam tales extent, ipse forsan nescit. Idem porro, Fertur, inquit, etiam Siluerius scripsisse doctam apologiam de iniusta sua depositione aduersus Theodoram et Vigilium intrusum, eorumque complices et fautores, in qua non propriam, sed publicam ecclesiae iniuriam ultus est. At vero nemo unquam de apologia hac mentionem iniecit, quae primum in Eggſii cerebro nata esse videtur. Eum autem puto deceptum loco Gratiani (in iure canonico supra num. 30.) male intellecto, ubi respicitur ad epistolam Pseudosiluerii fulminatricem, qua dicitur non suam sed ecclesiae ultus fuisse iniuriam. Ex his verbis Eggſius apologiam quandam finxit. His igitur fundamentis nititur narratio Baronii de concilio isto Siluerii, in quo execrationis sententia contra Vigilium pronuntia fuerit. Quocirca iudicari potest, quid de ea statuendum sit.

§. VI. Praeterea ipsa fabula, ab Isidoro parum ingeniose excogitata, parum prudenter excultra est, quandoquidem sine ulla veri specie tale concilium in carcere habitum fingitur. Carcerem quidem scimus aliquando eruditus praebuisse museum ab interuentoribus vacuum, quod Caspar Peucerus tam suo exemplo, quam historia carcerum scripta comprobat, et B. Wolfſius erudita dissertatione 48), quam inscripsit: *Carcer eruditorum museum*; eundem vero locum esse congregando episcoporum concilio opportunum forsan ex solo Siluerii exemplo discendum erit. Quid enim, verosimile videtur, eum, vinculis onustum, synodos potuisse indicere, sanctiones ecclesias

sticus condere, atque in eum, cuius potestati suberat, execrationis fulmen vibrare? Equis inter episcopos conuocatos fistula, tanquam Mercuriali, tam dulce canere poterit, ut fecerit custodum vigiles omnes

Succubuisse oculos adopertaque lumina somno,

quo minus aditum adituris praecluserint? Quis putare posset, Vigilium tam negligentem fuisse, ut hosti, saepe molesto, libertatem concesserit amicos ad se arcessendi? Non sane mihi persuaderi patiar, misero Siluerio tantum animi, tantum uirium, tantum vigoris in carceris squalore et summa rerum omnium inopia superfuisse, ut vindictam, de hoste lumendam, cogitare potuerit. Eum enim detruserat hostis non ad campos Elysiis aut insulas beatorum, sed ad insulas Pontias,

*ut tristes sine sole domos, loca turbida, adiret,
ubi luctus et ultrices posuere cubilia curae,
et metus et maleuada fames et turpis egestas,
(terribiles visu formae.) lethumque laborque,*

id est, ut verbis utar Anastasii, ubi is *pane tribulationis et aqua angustiae sustentabatur*: in tales insulas, ubi tristes imagines multorum, eadem loca olim habitantium, occurfabant, ubi memoria Domitillae ac Neronis Germanici, ibidem fame quondam eneclii, sine dubio, grauis erat. Tali in loco, hac vitae conditione, quis eum tam ferocem, tamque iracundum esse potuisse credat, ut papali auctoritate Vigilium iam potentem deuouerit? Ne quis autem putet, concilium istud a Siluerio adhuc Patarae in exilio, forte aliquantisper tolerabiliori, fuisse congregatum, quod a Celebr. Caneo 49) fidenter affirmatur, Baronius 50) id in insula Pentia seu Palmaria factum esse diferte scribit, ac sine dubio mentem Isidori probe assequitur, quippe qui iccirco IV. episcopos Campaniae, insulis Pontis finitimae, subscripserit fingit. Isto autem supposito, Asiani episcopi suscripserunt. Namque ut Itali forsitan profecti fuerint Pataram, fieri debuisset cum voluntate primatis seu metropolitani, adeoque Vigili, cum nulli episcopo peregre proficisci licuerit, sine metropolitani sui consensu. His igitur aliisque rationibus ducti prudentiores ipsorum pontificiorum, ut Anton. Pagi et du Pin, hanc fabulam rident, atque ex vera historia expungendam existimant: neque hucdum, quantum mihi quidem constat, ullus ex omnibus conciliorum editoribus inuentus est, qui concilium quoddam Siluerianum aut Pontianum enarrauerit. Quapropter relinquendae sunt hae nugae Baronio, et qui ipsi assentire cupiunt.

§. VII.

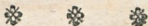
1057

§. VII. Non autem arbitror, pontificios aegre, laturus, me hac ratione eminentissimo Cardinali contradicere, istamque fabulam, tam lepide ab eo expolitam, explodere conari. Ipsi enim sane magno liberantur periculo, quod successioni Romanorum pontificum, tantopere ab ipsis iactatae, ex Baronii opinione imminere videtur. Hic enim credit, 51) *illo discrimine grauius inueniri nunquam, nec periculum manifestius, sub quo fuerit Romana ecclesia constituta.* Idque verissimum est. Namque, si uterque, tam Siluerius, quam Vigilius legitimi fuerunt pontifices, quod nemo ipsorum negat, alias enim successio perpetua, neque unquam interrupta valde vacillaret, dubium sane est, uter horum vicarius Christi eo tempore fuerit, quo Siluerius adhuc viuus extra urbem exulare cogebatur, et num forsitan tum ecclesia sine visibili capite subsisterit. Quodsi Siluerius, licet urbe expulsus, *propterea non dimisit officium suum*, vt in epistola ad Amatorem affirmatur, adeoque hostem cum omnibus sociis ejus deuouere potuit, quod asserunt Pontificii, nunquam vero deuotionis huius sententia a concilio quodam aut ab ipso Siluerio sublata ac reuocata fuit, sequitur prono nexu, Vigilium, tanquam diris deuotum et papali potestate e coetu Christianorum cum omnibus asecclis suis turpiter extrusum, nunquam ad summum dignitatis gradum prouehi potuisse et visibile ecclesiae caput fieri. Namque si postea in ecclesiam recipi voluit et resacari, necesse habuit, vt publicam ageret poenitentiam; hominem vero publicae quondam poenitentiae submissum leges vetabant, 52) vnquam in sacerdotum collegium aut cooptari aut recipi. Iam Vigilius, ex sententia Baronii, nihilofecius, contemtis legibus, potentia Belisarii, consentientibus solum sacerdotibus, sine praeuia poenitentia, non solum in ecclesiam, sed et in summum honoris gradum restitutus fuit, quare legitimus papa nullo modo dici potest. Auctoritate enim solius collegii sacerdotum Romanorum ab execratione liberari non potuit, sed ea perpetuo constrictus mansit cum omnibus sociis suis. Inter quos cum se numerent hodierni pontifices, dum se successores venditant, sequitur, eos cum vniuersa cleri Romani turba nostris etiam temporibus vinculo anathematis Silveriano teneri. 53) Quamobrem omnes, quibus legitima et continens, si diis placet, pontificum successio in sede Petrina, curae cordique est, sincere rogo, vt Baronium, qui tam periculosos laqueos tendit, protinus relinquunt, eiusque fabulas aspernentur.

51) Supra §. 8 p. 432.

52) Vid. IOS. BINGHAMI *Origin. Ecclesiast.* lib. IV. c. 3. p. 123. et lib. XVII. c. 3. §. 9.

53) Talem conclusionem inde elicit H. G. MASIVS in *Dissertationibus Academicis*, quae referuntur in Actis Eruditorum Germanicis Parte LXVI. p. 392.

Wittenberg, Diss., 1739 (A).

ULB Halle
003 700 429

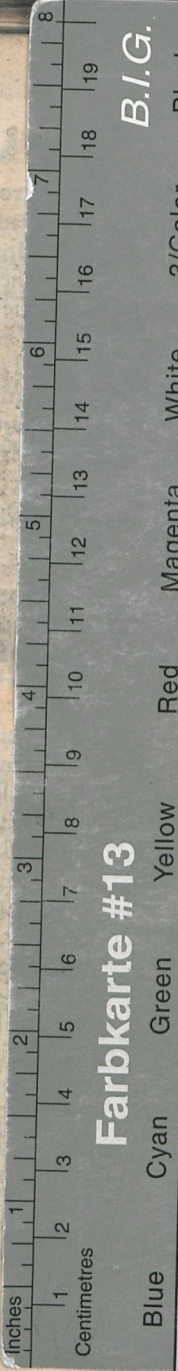
3

Sb

v778

B.I.G.

Farbkarte #13

3. DISSERTATIO HISTORICA *Walt*
QVA *33*

DE SILVERIO ET

VIGILIO PP. MM. *1739*
266

ET POTISSIMUM
ILLIVS IN HVNC LATO ANATHEMATI
NARRATIONES QVADAM BARONII

Der
Von denen Päbsten Silverio und
Vigilio, insonderheit von jenes Bann-Fluch
wider diesen.

IN ACADEMIA VVITTEBERGENSI
DIE SEPTEMBRIS A. G. R. M D CC XXXIX
H. L. Q. C.
EXAMINANDAS PROPONVNT

M. GOTTLIEB VVERNSDORFFIVS
VVITTEBERGENSIS

ET
IOANNES GVILIELMVS BORSAM
SERVESTA ANHALT.

WITTEBERGAE
IN OFFICINA TZSCHIEDRICHIANA EXCVSA.

